

CHORALIS CONSTANTINUS 500

A HABSBURG CSÁSZÁRI UDVAR ÉNEKES SZERTARTÁSAI A 15-16. SZÁZADI GYAKORLAT ALAPJÁN
VOCAL LITURGICAL MUSIC IN THE HABSBURG IMPERIAL COURT ACCORDING TO 15TH AND 16TH-CENTURY PRACTICES

Heinrich Isaac (c.1450-1517)

Születésének pontos idejét és helyét nem tudjuk. Feltehetően 1450 körül született Németalföldön, ahogy ezt az életének korai szakaszára vonatkozó itáliai forrásokból következtetni lehet, amelyekben „Arrigho de Ugho da Fiandra” említik.

Életéről elsőként 1484-ből van adatunk. Ekkor Lorenzo „il Magnifico” de Medici szolgálatában állt Firenzében. Itt a család által patronált három templom énekese és komponistája volt, valamint Lorenzo gyermekeinek zenei nevelését is ellátta. Gyakran komponált világi műveket is az udvar költőinek, vagy a család tagjainak verseire is. Giovanni Medici később X. Leó pápáként felkarolta és jelentős feladattal látta el idősebb tanítómesterét.

Isaac 10 évet töltött Firenzében, majd 1494-ben Lorenzo halála után két évvel távozott a városból, de nem örökre. A korai firenzei évek alatt megházasodott, és Lorenzo segítségével házat vásárolt a városban, közel a Medici palotához. Isaac távozása után felesége Firenzében maradt, így a komponista – amikor csak tehetett – hazalátogatott. Egy helyi intézménnyel kötött szerződése fennmaradt, miszerint ők gondoskodnak Isaac feleségének ellátásáról, ételt és bort szállítottak a házhoz évenkénti díjazás fejében.

Legközelebbi adatunk szerint 1496. novemberében csatlakozik I. Miksa császárhoz, aki ekkor Pisában állomásozik. A Habsburg udvar eddig kívül esett a németalföldi zeneszerzők „hatósugarán”, Isaac az első, aki a császár szolgálatában magas szintre juttatja, felvirágoztatja az udvar zenei életét.

1497. áprilisában már szerepel a neve a bécsi udvar fizetési jegyzékén, mint „udvari komponista”. A kedvező feltételek hatására feleségét is Bécsbe hozatja.

Az új pozíció megváltoztatja saját műveinek repertoárját. Németalföldön és Itáliában töltött idejéből elsősorban francia és olasz nyelvű világi darabjai maradtak fenn, ettől az időtől, pedig latin nyelvű motettái, liturgikus és ünnepi alkalmakra készített művei kerülnek előtérbe. Természetesen, a kor hagyománya szerint, felhasznál világi dallamokat is ezekhez az új művekhez. Az ausztriai és német területeken divatos „Lied” világi műfaját a francia chansonok művészi színvonalára emeli, és gyakran egyházi művekben is feldolgoz egy-egy ismert dallamot.

Másik jelentős újítása a különösen német területeken elterjedt „alternatim” gyakorlat továbbfejlesztése. Ez a gyakorlat az *ordinarium missae* tételeire volt jellemző, ami azt jelentette, hogy váltakozó módon, egy- és többszólamú részek felváltva követték egymást az egyes énekelt részekben belül. A XV-XVI. században az orgona és ének váltakozásáról is tudunk. Isaac ezt a gyakorlatot továbbfejlesztette, és kiterjeszti a *proprium missae* tételeire is, kettős értelemben: egyrészt a fent leírtak szerinti váltakozás figyelembevételével, másrészt a *proprium missae* egyes tételeinek feldolgozását tekintve; vagyis az *introitus*, *alleluia/sequentia*, *communio* többszólamú, a köztes változó részek *graduale* és *offertorium* egyszólamú gregorián. Isaac pozíciója szerint műveit bécsi használatra komponálta, de gyakorta küldött darabokat Firenzébe, vagy más európai városokba, udvarokba. Bécs és Firenze mellett életének fontos helyszínei voltak még Torgau, Ferrara és Konstanz, ahol időről-időre megfordult.

Röviddel I. Miksával való találkozása után Bölcs Frigyes szász fejedelem udvari Kapellájának névsorában olvashatjuk Isaac nevét Torgauban, ahol ezután többször felbukkan. Még 1498 előtt felkerül a Habsburgok számadó könyvébe, és 1499-ben megfordul Firenzében is. Az 1505 körül keletkezett többszólamú mise anyagot tartalmazó kéziratban nagyrészt a torgauai Bölcs Frigyes számára komponált művek vannak. Ezeket később jelentősen átdolgozza és a bécsi gyakorlatba már ezek a felújított művek kerülnek, amikből Isaac halála után közel 50 évvel létrejön a *Choralis Constantinus* nyomtatványa.

Ferrarai látogatását egy 1502. szeptemberéből származó levél örökíti meg, melyet I. Ercole herceg egyik ügynöke küld urának: „*Felhívom Fenséged figyelmet, hogy Isaac énekes Ferrarában járt, és a „La-mi-la-sol-la-si-la-mi”, témára motettát szerzett, amely nagyon jó, s amellyel két nap alatt elkészült. Ebből mindazonáltal még nem lehet többre, csupán arra következtetni, hogy nagyon gyorsan dolgozik; azonkívül azonban úgy komponál, hogy munkája tetszik az embereknek. Úgy találom, hogy alkalmasabb lenne Fenséged szolgálatára, mint Josquin, mert szívélyesebb modorú és több újat ír. Igaz ugyan, hogy Josquin jobban komponál, de a saját feje és ízlése után megy, nem pedig az emberek kívánságát követi.*” A levél ellenére a herceg Josquin-t hívja meg udvarába komponistának.

Sokkal fontosabb Isaac kapcsolata a német Konstanz városával. Valamivel 1505. előtt Martin Vogelmayer volt a város orgonistája, akinek kézírásával van lejegyezve Isaac *Sub tuum praesidium* kezdetű motettája a St. Gall - MS 530 jelzetű kéziratban. Egy másik kódex (St. Gall - MS463/464) őrzi az ugyancsak Konstanzban

keletkezett hatszólamú *Virgo prudentissima* motettáját. 1507-ben birodalmi gyűlést tartanak a városban, ahol Niccolò Machiavelli ünnepségén a komponista és felesége is részt vesznek. I. Miksának és a császári Kapellának ekkor Konstanz a székhelye. A katedrális püspöke, *Hugo von Hobenlandenber*g itt hallja Isaac liturgikus műveit, és valószínűleg ő veti fel a zeneszerzőnek a későbbi *Choralis Constantinus* ötletét.

Isaac életének utolsó szakaszában Ausztria liturgikus és világi zenéjének megújításán, jobbátételén fáradozik. Firenzében a Mediciek újra megerősödnek. Lorenzo halála után, Savonarola fellépésének hatására hatalmi helyzetük meggyengült, de ekkorra visszanyerik befolyásukat. Ebben nagy szerep jut Lorenzo fiának – akit Isaac még ifjúkorában tanított – Giovanni de Medicinek pápává választása, aki X. Leó néven uralkodott Rómában. A pápa 1514. május 13-án, közvetett módon levelet küld ifjúkori mesterének. Az üzenetet a Sixtus-kápolna Priorjára Nicolo da Pittis-re bízza. A pápa Isaac részére nyugdíjat biztosít 22 évvel azelőtti szolgálataiért, és arra kéri, hogy a Medici család ügyeinek intézésében, befolyásuk visszaállításában segítse Firenzében. Isaac a levél kapcsán felkeresi I. Miksát, és a pápa kérésére hivatkozva a császár szolgálatából való felmentését kéri. A császár elismerve és megköszönve eddigi szolgálatait, tekintélyes életjáradékban részesíti és elbocsátja. Isaac ezután visszatér Firenzébe és nem hivatalosan a Medici családot szolgálja, ügyeinek intézését felügyeli. Itt halt meg 1517. március 26-án.

Choralis Constantinus

A zenetörténet egyik legnagyobb vállalkozása.

1550-ben és 1555-ben Hieronymus Formschneider nürnbergi kiadónak köszönhetően jelent meg három kötet terjedelemben a teljes egyházi évet felölelő mise-proprium anyagokat tartalmazó kiadvány.

Az első kötet a vasárnapok szertartásához kapcsolódó tételeket közli. A második kötetben a nagyobb egyházi ünnepek (húsvét, pünkösd, mennybemenetel stb.) liturgikus tételei találhatóak, míg a harmadik kötetben a szentek ünnepeihez kapcsolódóan közöl műveket, kiegészítve néhány egyedi ünnep anyagával (akadnak duplikált alkalmak a második kötetrel összevetve, némileg eltérő liturgikus tételekkel), illetve néhány alternatív gyakorlat szerint megkomponált mise-ordinárium ciklus is helyet kapott az utolsó kötetben.

Próbáljuk áttekinteni ennek a hatalmas zenei kincsnek a keletkezésétől a nyomtatott megjelenéséig terjedő közel 50 évig tartó kalandos történetét!

A történet 1507-ig nyúlik vissza, amikor Heinrich Isaac a császári Kapella zeneszerzőjeként I. Miksa kíséretében Konstanz városában tartózkodik. Ekkor figyel fel rá a katedrális püspöke, és kéri fel egy teljes egyházi évet felölelő liturgikus énekanyag megkomponálására, a konstanzi katedrális számára. Isaac 1508. április 14-én megbízást kap a katedrális káptalanjától a fontosabb ünnepek (*etlich officia in summis festiuitatibus*) „Formuláinak” (*Formularies=alapelvek*) elkészítésére. A következő feljegyzés szerint 1508. május 18-án néhány elkészített „Formula” átdolgozására kéri. Végül a megbízástól számított 19 hónappal később, 1509. november 29-én a káptalan elfogadja a teljes mise-proprium anyag „Formuláit” (*1509 Exparte Cancionales per ysaac transmiss*). „Formulák” alatt valószínűleg azt a tervet kell érteni, amiben Isaac rögzíti a megzenésítendő részek liturgikus szövegét és gregorián dallam-anyagát. Ezt a tervet Isaac hátralevő életében folyamatosan valósítja meg, a „Formulák” szerint sorra komponálja meg azok többszólamú részeit. Minden bizonnyal a katedrálisban e szerint az összeállítás szerint végezték a szertartásokat 1526-ig, amikor a protestánsok támadásai elől a káptalan menekülni kényszerült Konstanzból.

Isaac konstanzi kéziratái és azok másolatai – ezekben a nehéz időkben – egy augsburgi könyvkereskedő, Georg Willer tulajdonába kerültek, aki ezeket továbbadta *Hans Ott* részére, Nürnbergbe. Hans Ott felismerve a „Formulák” jelentőségét, felkéri zeneszerző barátját *Ludwig Senfl* személyében, hogy szerkessze meg a teljes anyagot a rendelkezésre álló kéziratok és másolatok segítségével, illetve a hiányzó részeket az „Formulák” alapján egészítse ki. Senfl a feladatot kiváló ötletnek és lehetőségnek találta. A nagyszerű komponista Isaac tanítványa volt, ahogy az önéletrajzi motettájából (*Lust hab ich g'habt zur Musica*) kiderül.

Mesterét 1515-ben közvetlenül követte a Habsburg udvar zeneszerzői állásában, amit Isaac halálának idején is betöltött. Művészi céljának tartotta Isaac tervét a császári udvar Kapellájában megvalósítani, de ebben megakadályozták. 1519-ben I. Miksa halálakor az Kapellát feloszlatták, Senfl-t elbocsátották. A zeneszerző hűsége korábbi mesteréhez töretlen maradt. 1520-ban ennek ékes bizonyítékát adja a *Liber Selectarum Cantionum* c. motettás kötet megjelentetésével, melyben Isaac műveiből is többet közread.

Senfl-t új pozíciója Münchenbe, a bajor hercegi udvarba szólítja. Itt 1523-ban kapja azt a feladatot, hogy szervezzen udvari Kapellát. (Ebbe a kórusba nyer néhány évtized múlva Orlando di Lasso is felvételt mint énekes, majd az ő irányítása alatt éri el a müncheni Kapella a fénykorát.) Senfl, nem sokkal Münchenbe való megérkezése után hozzákezd Isaac műveinek másolásába. Nem véletlen, hogy a legfontosabb 4 kéziratban Isaac műveket tartalmazó forrás itt található (MSS 35-38). 1531-et írunk, amikor Hans Ott felkeresi Senfl-t tervével, aki ezután hosszú ideig dolgozik mestere hagyatékán. Hat évvel később, Ott egy másik kiadványának

(*Novum et insigne opus musicum*, 1537.) előszavában beharangozza a készülő tervet: „*Isaaci pauca habere potui, sed facile id pensabimus proxima editione, qua Choralem cantum constantiensem, ut vocant vulgabimus*”. Anyagi nehézségek miatt a kötet nem tud megjelenni. Időközben Senfl 1542-1543 körül meghal, majd nemsokkal utána 1546-ban Hans Ott is. Senfl 1537-ben elkészült Isaac terveinek megszerkesztésével, a hiányzó részek kiegészítésével, összeállt a nagy mű, legalábbis erre utal, hogy halála utánról nincsenek mástól bejegyzések a kéziratban. A kiadvány Hieronymous Formschneiderhez kerül, aki 1550-ben adja ki a *Choralis Constantinus I.* kötetét, majd 1555-ben a II. és III. kötetet.

Több mint három évszázadnak kellett eltelnie, hogy modern átírásban is napvilágot lásson ez a sorozat. Az első két kötet modern kiadása kritikai jegyzetekkel 1898-ban és 1909-ben jelent meg Guido Adler és Anton Webern közreadásában. A korábbi erőfeszítések az 1950-es évek után felerősödtek a tekintetben, hogy alapos vizsgálat alá kerüljenek a „Formulák” egyes részei és a teljes kompozíciós sorozat. Régi Graduálék és Missálék, számos kézirat és nyomtatvány átvizsgálása történt meg a szóba jöhető egyházmegyék területén, ahol ezek a művek liturgikus használatba kerülhettek.

A konstanzi püspökséghez tartozó nyomtatott Graduale nem került elő ebből az időből, csak kézírásos Missale. Ez alapján egyértelmű, hogy a *Choralis Constantinus* terve az ő felkérésükre készült. A második kötetben található három szent anyaga (St. Conrad, St. Pelagius és St. Geberhard) teszi egyértelművé, hogy Isaac ezt az összeállítást Konstanz számára írta. Ezek a szentek csak a helyi liturgiában szerepelnek. A második kötet „Formuláit” összevetve a Missaléval kiderül, hogy ez a kötet teljes egészében Konstanz számára készült. Azonban más a helyzet az első és harmadik kötettel. Ezek összevetése a konstanzi Missaléval mutatnak kisebb eltéréseket, sőt esetenként a „Formulák” nincsenek semmilyen összefüggésben a misekönyvvel. Ennek a két kötetnek a legfőbb forrásai a Senfl és társai által másolt müncheni kéziratok (MSS 35-38). Ezek több liturgikus könyvvel való összehasonlítása alapján a passauai nyomtatott Graduale, az 1511-ben Bécsben megjelent Graduale Pataviense vehető mintának a „Formulákat” illetően. E szerint a Graduale szerint végezték a bécsi császári Kapella liturgikus gyakorlatát.

Az első kötetben kapnak helyet az alábbi mise-proprium anyagok: (a) Szentháromság vasárnapja, (b) 23 pünkösd utáni vasárnap, (c) Adventi időszak vasárnapjai, (d) Vízkereszti időszak vasárnapjai, (e) Nagyböjti időszak vasárnapjai, a (f) Húsvéti időszak vasárnapjai és a (g) Mennybemenetel utáni vasárnap. A harmadik kötetben Senfl közreadásában a következő ünnepek tételei találhatóak: (a) Szentek közös részei, (b) 5 Tractus, (c) 17 „Formula” egyes szentek ünnepéhez és szentek közös részeihez kapcsolódva, amelyek közül 7 duplikált ünnep a második kötettel, valamint (d) 5 mise-ordinárium ciklus.

Senfl szándéka egyértelműen az volt, hogy Isaac által Konstanz felkérésére elkezdett zenei anyagot a „Formulák” alapján kiegészítse az egész egyházi évre, amihez még alternatív ordinárium sorozatot is illesztett, ami egy templomi kórus számára teljessé teszi a három kötetet. Az odaadó tanítvány megszerkesztette mestere teljes liturgikus zenei törekvéseit magába foglaló gyűjteményét. Egy dolog nem sikerült maradéktalanul, mégpedig az, hogy egy egyházmegye rítusa szerint álljon össze a teljes három kötet. Erre utal a sorozat második és harmadik részében található duplikált ünnepek sora (ami a teljes művet tekintve igencsak elenyésző). Ilyen módon kétféle gyakorlat szerint, a konstanzi és a passauai/bécsi rítus szerint áll össze a teljes sorozat.

Ezek szerint a *Choralis Constantinus* cím kissé félrevezető, hiszen az első és harmadik kötet csak a császári Kapella gyakorlata szerinti anyaggal készült el. Senfl megpróbálta megőrizni eredeti egységében az egyes ünnepek tételeit, az egyes tételek különálló részeit, ezért nem javított bele mesterének Konstanz számára összeállított második kötetének anyagába, így maradhatott meg ez a rítusok szerinti kettősség.

Több szempontból is nagy jelentőségű a *Choralis Constantinus* megjelenése. A kötetben rögzített előadói gyakorlatnak középkori gyökerei vannak. Az első többszólamú művek – melyek liturgikus használatra, ezen elv szerint készültek – a XII- XIII. századból maradtak fent. Legfontosabb forrásuk a francia *Notre Dame-i iskola* két alakjának *Leoninus*nak és *Perotinus*nak műveit is tartalmazó *Magnus liber organi* nevet viselő kottás kézirat. Isaac korából tudunk több zeneszerzőről is, akik ezt a gyakorlatot egy-egy proprium sorozat erejéig alkalmazták, ám sem kortársainak, sem a késői utódoknak nem sikerült ezt a teljes egyházi év alkalmaira kiterjesztenie. Ismerünk nagynevű komponistákat, akik kísérletet tettek erre vonatkozóan, de vagy nem lett teljesen kidolgozott művük, vagy nem is maradt belőle fenn kézzelfogható adat, csak írásos források utalnak erre. Ilyen például *William Byrd: Gradualia* sorozata, vagy *Giovanni Pierluigi da Palestrina: Gradualia* terve.

A XVI. század közepén, a német kottakiadásban ritkaság volt, hogy külön kiadványt jelentessenek meg egy szerző műveiből, főleg hogyha az illető nem német születésű. Heinrich Isaac volt az első, aki ilyen megtiszteltetésben részesült.

Ez a mű az utókorra hagyományozza a korabeli német egyházzenei gyakorlatot, I. Miksa császár és más jeles fejedelmek udvarainak énekes hagyományát.

Ez az első olyan jellegű kiadvány, amelyet a későbbi összkiadások (*Opera omnia*) előfutárának tekinthetünk. Liturgikus szempontból pedig, a megjelenés után az első rész, a vasárnapok anyagát tartalmazó kötet alapján folytak a vasárnapi szentmisék a Habsburg udvarban, és ez a gyakorlat elterjedt egész Ausztriában, Németországban és a svájci egyházban, aminek rövid időn belül a reformáció terjedése szabott gátat.

Szent Pelagius vértanú

A Kr.u. III. században élt gyermek Numerius császár idején halt vértanú halált, a legendák szerint Pannóniában vagy Istrián. Ereklýeit a X. századig ez utóbbi helyen őrizték, majd a 900-as évek elején került át Konstanzba. Ma Svájc egyik védőszentje, valamint Konstanz város védőszentje, ahol a város katedrálisában hármassal közösen az egyik Szent Pelagius (a másik kettő: Szűz Mária születése és Szent Konrád püspök).

Hans Buchner

1483. október 27-én született Ravensburgban, a helyi orgonista és orgona építő mester gyermekeként. Zenei tanulmányait Paul Hofhaimer irányításával végezte a császári udvarban. Itt találkozott először Heinrich Isaac kompozícióival, aki barátjának, Ludwig Senflnek volt mestere. 1504 körül visszatért szülőhelyére, ahol rövidesen, 1506-tól kap orgonista állást Konstanzban, a székesegyházban. Ebben az időszakban megkezdte az orgona átépítését, ami a kor legnagyobb és leghíresebb hangszerévé válik. 1507-ben I. Miksa birodalmi gyűlést hív össze Konstanzban, így egy rövid időre ez lesz a birodalom központja. Ennek köszönhetően gyorsan terjed a híre kiválóságának, így egymás után kezdik tanítványok felkeresni. E tanítványok közül talán leghíresebb orgonista Fridolin Sicher, aki 1512-ben kezd el nála tanulni. Ekkoriban Buchner egy konstanzi polgár lányát, Barbara Kalt-ot feleségül veszi és házat vásárol a városban. 1515-ben vetődik fel a „Fundamentum” ötlete, amiben Buchner egyfajta orgona-iskolát ad közre. Ebből az évből származik az a festmény is, ami a szerzőt 32 éves korában ábrázolja. A kép egy konstanzi festő, Mattheus Gutrecht alkotása. Buchner barátai között több jelentős korabeli humanista is volt, akik közül talán Bonifacius Amerbach érdemel említést, hiszen az ő bázeli könyvtárának köszönhetően maradtak fenn a szerző művei. 1519-től Svájcban megkezdődött a reformáció térhódítása, ami Buchner életére is kihatással volt. Ebben az évben súlyos pestis járvány pusztított Konstanzban, ami okot adott a politikai- és vallási csatározás résztvevőinek az egymás elleni támadásokra, ami olyannyira elhatalmasodott, hogy a püspökségnek el kellett menekülnie a városból Meersburgba, és csak évekkel később tértek vissza Konstanzba. Buchner 1529-ig volt a konstanzi püspökség szolgálatában, majd Speyerbe került. Több új korabeli orgona tervezésénél és megépítésénél működött közre, amelyek közül Zürich és Heidelberg említésre méltó. 1538. márciusában halt meg Konstanzban.

Hans Kötter: **Preambulum**

Asperges me

Introitus – Heinrich Isaac: **Lætábitur iustus in Dómino** (Choralis Constantinus II.)

Kyrie – Hans Buchner: Missa (*Paschale*)

Gloria – Hans Buchner: Missa (*Paschale*)

Graduale – **Iustus non conturbábitur** (Graduale Pataviense, fol. 147v)

Alleluia – Heinrich Isaac: **O Pelagi martyr Christi** (Choralis Constantinus II.)

Jacopo Fogliani: **Ricercare**

Offertorium – **Posúisti Dómine** (Graduale Pataviense, fol. 149v)

Motetta – Heinrich Finck: **Sanctórum méritis**

Sanctus – Hans Buchner: Missa (*Sanctus festive in die resurrectionis*)

Motetta – Francisco Guerrero: **Pater noster**

Agnus Dei – Hans Buchner: Missa (*Agnus dei festive in resurrectione Domini*)

Communio – Heinrich Isaac: **Qui vult veníre** (Choralis Constantinus II.)

Motetta – Jacob Obrecht: **Benedicámus in laude**

Exitus – Hans Kötter: **Salve regína**

S. Pelagii Martyris

Ad aspersionem aquae benedictae

Asperges me hysopo et mundabor
lavábis me et super nivem
dealbabor.

Ps. Miserére mei Deus secundum
misericórdiam tuam iuxta
multitúdinem miseratiónum
tuárum dele iniquitátes meas.
Glória Patri et Fílio et Spirítui
Sancto sicut erat in princípío et
nunc et semper et in saecula
saeculórum. Amen.

V) Osténde nobis, Dómine,
misericórdiam tuam.

R) Et salutáre tuum da nobis.

V) Dómine exáudi oratiónum
meam.

R) Et clamor meus ad te véniat.

V) Dóminus vobiscum.

R) Et cum Spirítu tuo.

Orémus! Exáudi nos, Dómine
sancte, Pater omnípotens, ætérne
Deus: et mittere dignéris sanctum
Angelum tuum de caelis; qui
custódiat, fóveat, próteget, vísitet,
atque deféndat omnes habitántes
in hoc habitáculo. Per Christum
Dóminum nostrum. R) Amen.

Introitus

Lætábitur iustus in Dómino, et
spérábit in eo: et laudabúntur
omnes recti corde.

Ps. Exáudi Deus oratiónum meam
cum déprecor: a timóre inimíci
éripe ánimam meam.

Glória Patri et Fílio et Spirítui
Sancto sicut erat in princípío et
nunc et semper et in saecula
saeculórum. Amen.

Kyrie, eléison.

Kýrie, eléison.

Kýrie, eléison.

Christe, eléison.

Christe, eléison.

Christe, eléison.

Szt. Pelagius vértanú

Ad aspersionem aquae benedictae

Hints meg izzóppal és
megtisztulok, moss meg és a hónál
fehérebb leszek!

Ps. Könyörülj rajtam, Istenem,
hiszen irgalmas és jóságos vagy,
mérhetetlen irgalmadban töröld el
gonoszágomat!

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és
Szentlélek Istennek. Miképpen
kezdetben vala, most és
mindenkor és mindörökkön
örökké. Ámen.

Mutasd meg, Uram, nekünk
irgalmasságodat.

És szabadításodat add meg
nekünk.

Uram, hallgasd meg
könyörgésemet.

És kiáltásom jusson eléd.

Az Úr legyen veletek.

És a te lelkeddel.

Könyörögjünk. Hallgass meg
minket, szentséges Urunk,
mindenható Atyánk, örök Isten, és
küldd el kegyesen az égből szent
angyalodat, ki őrizze, ápolja,
oltalmazza, látogassa és
védelmezze e háznak minden
lakóját. A mi Urunk Krisztus által.
Ámen.

Introitus

Örvendezik majd az igaz az
Úrban, ki benne reménykedett: és
dicsekszenek az igazszívűek
mindnyájan.

Ps. Hallgasd meg, Isten, esdő
könyörgésemet, az ellenség
félelmétől szabadítsd meg
lelkemet.

Dicsőség az Atyának és Fiúnak és
Szentlélek Istennek. Miképpen
kezdetben vala, most és
mindenkor és mindörökkön
örökké. Ámen.

Uram, irgalmazz!

Uram, irgalmazz!

Uram, irgalmazz!

Krisztus, kegyelmezz!

Krisztus, kegyelmezz!

Krisztus, kegyelmezz!

St. Pelagius martyrs

Ad aspersionem aquae benedictae

Thou shalt sprinkle me, Lord,
with hyssop and I shall be
cleansed; thou shalt wash me, and
I shall be made whiter than snow.
Ps. Have mercy on me, O. God,
according to thy great mercy.
Glory be to the Father and to the
Son and to the Holy Spirit. As it
was in the beginning, is now, and
ever shall be, world without end.
Amen.

Show us, Lord, Your mercy.

And grant us Your salvation.

O Lord, hear my prayer.

And let my cry come unto You.

May the Lord be with you.

And with your spirit

Let us pray. Hear us Lord, holy
Father, almighty and eternal God;
and graciously send Your Holy
Angel from heaven to watch over,
to cherish, to protect, to abide
with, and to defend all who dwell
in this house. Through Christ our
Lord. Amen.

Introitus

The righteous shall be glad in the
LORD, and shall trust in him; and
all the upright in heart shall glory.

Ps. O thou that hearest prayer,
unto thee shall all flesh come.

Glory be to the Father, and to the
Son, and to the Holy Ghost. As it
was in the beginning, is now, and
ever shall be, world without end.
Amen.

Lord, have mercy.

Lord, have mercy.

Lord, have mercy.

Christ, have mercy.

Christ, have mercy.

Christ, have mercy.

Kýrie, eléison.
Kýrie, eléison.
Kýrie, eléison.

Uram, irgalmazz!
Uram, irgalmazz!
Uram, irgalmazz!

Lord, have mercy.
Lord, have mercy.
Lord, have mercy.

Glória in excelsis Deo et in terra
pax homínibus bonæ voluntátis.
Laudámus te, benedicimus te,
adorámus te, glorificámus te,
gratias ágimus tibi propter
magnam glóriam tuam, Dómine
Deus, Rex cælestis Deus Pater
omnípotens, Dómine Fili
unigénite, Iesu Christe, Dómine
Deus, Agnus Dei, Fílius Patris,
qui tollis peccáta mundi, miserére
nobis; qui tollis peccáta mundi,
súscipe deprecationem nostram.
Qui sedes ad dexteram Patris,
miserére nobis. Quóniam tu
solus Sanctus, tu solus Dóminus,
tu solus Altíssimus, Iesu Christe,
cum Sancto Spírítu: in glória Dei
Patris. Amen.

Dicsőség a magasságban Istennek, és a
földön békesség a jóakarátú
embereknek. Dicsőítünk téged,
áldunk téged, imádunk téged,
magasztalunk téged, hálát adunk
neked nagy dicsőségédért, Urunk
és Istenünk, mennyei Király,
mindenható Atyaisten. Urunk,
Jézus Krisztus, egyszülött Fiú,
Urunk és Istenünk, Isten Báránya,
az Atyának Fia, te elveszed a világ
bűneit, irgalmazz nekünk; te
elveszed a világ bűneit, hallgasd
meg könyörgésünket. Te az Atya
jobbán ülsz, irgalmazz nekünk.
Mert egyedül te vagy a Szent, te
vagy az Úr, te vagy az egyetlen
Fölség, Jézus Krisztus, a
Szentlélekkel együtt, az Atyaisten
dicsőségében. Amen.

Glory to God in the highest. And on
earth peace to people of good will.
We praise You. We bless You. We
worship You. We glorify You.
Lord God, heavenly King, God
the Father almighty. Lord Jesus
Christ, the Only-begotten Son.
Lord God, Lamb of God, Son of
the Father. You who take away
the sins of the world, have mercy
on us. You who take away the
sins of the world, receive our
prayer. You who sit at the right
hand of the Father, have mercy on
us. For You alone are holy. You
alone are Lord. You alone are the
Most High, Jesus Christ, with the
Holy Spirit, in the Glory of God
the Father. Amen.

Graduale

Iustus non conturbábitur quia
Dóminus firmat manus eius. V)
Tota die miserétur et commódat et
semet eius in benedictióne erit.

Graduale

Az igaz, ha el is esik, sem üti meg
magát, mert az Úr alája tartja
kezét. V) Alamizsnálkodhatik és
kölcson adhat szüntelen, és
ivadéka áldássá leszen.

Graduale

When he shall fall he shall not be
bruised, for the Lord putteth his
hand under him. V) He sheweth
mercy, and lendeth all the day
long; and his seed shall be in
blessing.

Alleluia

V) O Pelagi martyr Christi qui in
cælo possedisti divinitatis gloriam
gaudia pro nobis suplica.

Alleluia

V)

Alleluia

V)

Offertorium

Posuísti Dómine super caput eius
corónam de lápide pretiósó: vitam
pétüit a te, tribuísti ei.

Offertorium

Fejére, Uram, drágakőből koronát
helyeztél: éltet kért tőled és te
megadtad neki.

Offertorium

Thou settest a crown of pure gold
on his head. He asked life of thee:
and thou hast given him

Motetta

Sanctorum meritis inclita gaudia
pangamus, socii gesta que fortia
Nam gliscit animus promere
cantibus
Victorum genus optimum.

Motetta

Szentek érdemeit, és hősi tetteit,
s vidám ünnepeit zengjük most,
társaim,
lelkünk gerjedezik, hogy kezdje
himnuszát,
bátor győztesek énekét.

Motetta

The merits of the Saints, the toils
they bravely bore,
The love that never faints, their
glory evermore, —
For these the Church today pours
forth her joyous lay;
What victors wear so rich a bay?

Sanctus, sanctus, sanctus
Dóminus Deus Sábaoth.
Pleni sunt cæli et terra glória tua.
Hosánna in excelsis.

Szent vagy, szent vagy, szent vagy,
mindenség Ura, Istene.
Dicsőségéd betölti a mennyet és a
földet.

Holy, Holy, Holy
Lord God of Hosts.
Heaven and earth are filled with
your glory.

Benedíctus qui venit in nómine
Dómini.
Hosánna in excélsis.

Hozsanna a magasságban.
Áldott, aki jön az Úr nevében.
Hozsanna a magasságban.

Hosanna in the highest.
Blessed is He Who comes in the
Name of the Lord.
Hosanna in the highest.

Francisco Guerrero:

Pater noster, qui es in caelis,
sanctificetur nomen tuum;
Adveniat regnum tuum. Fiat
voluntas tua sicut in caelo et in
terra. Panem nostrum
quotidianum da nobis hodie, Et
dimitte nobis debita nostra, sicut
et nos dimittimus debitoribus
nostris. Et ne nos inducas in
tentationem; sed libera nos a malo.
Amen.

Francisco Guerrero:

Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy,
szenteltessék meg a te neved,
jőjjön el a te országod, legyen meg
a te akaratom, amint a
mennyekben úgy a földön is.
Mindennapi kenyerünket add meg
nekünk ma, és bocsásd meg
vétkünket, miképpen mi is
megbocsátunk az ellenünk
vétkezőknél, és ne vígy minket a
kísértésbe, de szabadíts meg a
gonosztól. Ámen.

Francisco Guerrero:

Our Heavenly Father, hallowed be
Thy Name. Thy Kingdom come,
Thy Will be done, on Earth, as it
is in Heaven. Give us this day our
daily bread, and forgive us our
trespasses, as we forgive those
who trespass against us. And lead
us not into temptation, but deliver
us from evil. Amen.

Agnus Dei, qui tollis peccáta
mundi: miserére nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccáta
mundi: miserére nobis.
Agnus Dei, qui tollis peccáta
mundi: dona nobis pacem.

Isten Báránya, te elveszed a világ
bűneit: irgalmazz nekünk.
Isten Báránya, te elveszed a világ
bűneit: irgalmazz nekünk.
Isten Báránya, te elveszed a világ
bűneit: adj nekünk békét.

Lamb of God, Who take away the
sins of the world, have mercy on
us.
Lamb of God, Who take away the
sins of the world, have mercy on
us.
Lamb of God, Who take away the
sins of the world, grant us peace.

Communio

Qui vult veníre post me, ábneget
semetipsum: et tollat crucem
suam, et sequátur me.

Communio

Aki utánam akar jönni, tagadja
meg magát, vegye föl keresztjét és
kövessen engem.

Communio

If any man will come after me, let
him deny himself, and take up his
cross daily, and follow me.

Motetta

Benedicámus in laude Iesu, qui
sue matri Mariæ benedíxit in
æternum Dómine.

Motetta

Motetta

Let us bless Jesus (trope: in praise,
who blessed his mother Mary
forever) the Lord.

C O R V I N A C O N S O R T

w w w . c o r v i n a c o n s o r t . f w . h u

Művészeti vezető: Kalmanovits Zoltán

**Andrejszki Judit
Draskóczy Balázs
Kalmanovits Zoltán
Demjén András**

DEÁK LÁSZLÓ – orgona